

המקור בנים

בס"ד גליון כד' פרשת ויקרא – זכור תשע"מ

גליון שבעי להניכי הישיבות בני התורה המקור בנים לאורו של רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א

מאמדם בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

הדשרני קרבנות

מהות הקרבנות

ד. יש שני אזהרות מיוחדים בקרבנות; מצות לא תעשה – שלא להקריב המין ולא דבש, ומצות עשה – ליתן מלה על כל הקרבנות. וצריך להבין מה עניינם.

ביאור הפשט

א. 'ויקרא אל משה': בדברי רש"י מבואר שפסוק זה ללמד על הכלל יצא, ולכל דיבור קדמה 'קריאה'. אמנם בדברי הרמב"ן והאור החיים נראה שרק בתחילת הדיבור מאוהל מועד היה 'קריאה'. וקריאה זו הייתה בשלשה מקומות – בסנה, שהיה הפעם הראשון שדיבר עמו. בהר סיני, לחלוק לו כבוד יותר משאר ישראל, ובאוהל מועד, כשהתחיל לדבר עמו משם, ייחד לו גם כן קריאה של חיבה.

ב. אל"ף זעירא: לכאורה מרמז על ענווה, וכמבואר בכמה ספרים, אמנם יש להבין מדוע דווקא כאן נרמז עניין הענווה.

ג. עניין הקרבנות: בדברי הרמב"ם מבואר שעניין הקרבנות הוא כדי להוציא מלבם של עובדי עבודה זרה וכחות הטבע. אמנם הרמב"ן דחה דבריו בהריפות, שאם משום כך לא היה נכתב לשונות גדולים כאלו של 'אשה ריה ניהוה לה' וכדומה, שנראה מזה שמדובר בעניין גבוה מאד. וגם מצד סדר העולם אינו מובן, שהרי עבודת הקרבנות החל עוד קודם שהיו עובדי עבודה זרה בעולם, וכאמור. ומבאר העניין על דרך האמת.

ד. עניין המלה: בדברי הרמב"ם מבואר שגם זה לאפוקי מעובדי עבודה זרה שאינם נותנים מלה, וגם בזה כתב הרמב"ן שאין זה רק משום כך, אלא הרבה יותר, שהרי הכתוב קורא לזה 'ברית', ואפילו במקומות אחרים שמזכירים עניין ברית, משתמשים בלשון 'ברית מלה עולם', ומבואר מכך שיש כאן עניין יסודי מאד, והוא מבאר גם עניין זה על פי האמת.

ביאור הפנימיות

עניין הקרבנות, הוא דבר גבוה מאד, וכמבואר בדברי הזוהר בפרשה זו על הפסוק 'באתי לגני אחותי כלה וגו' אבלתי יערי עם דבשי, שתיתי ייני עם חלבי, אכלו רעים שתו ושכרו דודים, ונקודת העניין הוא שיש כאן 'סעודה' שבה אנו מסכים יחד עם הקב"ה כביכול. וכיאר העניין, ש'קרבן' הוא מלשון 'קירבה', ועניינו לקרב את כל העולם ואת כל החיים להשם יתברך, וכמבואר בליקוטי מוהר"ן (ח"ב סימן א), וכפי שיתבאר.

החיות רוחני

בריאית העולם היה באופן של 'בדבר ה' שמים נעשו, כלומר, שנמשך שפע רוחני של חיות, והוא השתלשל וירד עד שנעשו ממנו כל העולמות, וכל היסודות של העולם; דומם, צומח, חי ומדבר. והלשון 'השתלשל וירד'

בפרשה זו אנו מתחילים את החומש השלישי מהמשה חומשי תורה – חומש 'ויקרא'. חומש זה הוא המשך לחומש שמות, שבו כתוב סדר הקמת המשכן, וכעת לאחר הקמתו מתבאר סדר העבודה שבו – שהוא עבודת הקרבנות, ולכן הוא נקרא 'תורת כהנים', כי עיקר עסקו הוא בעבודת הקרבנות והכהנים, וגם שאר הפרשיות שבו שייכים וקשורים לענייני הקרבנות (כמבואר בדברי הרמב"ן).

הקרבנות הם עבודה יסודית, שהחלה כבר בפרשת בראשית על ידי קין והבל, ולאחר מכן על ידי נח, ואצל האבות הקדושים היה בזה עבודה קבועה. וגם כאשר משה רבינו ביקש מפרעה להוציא את בני ישראל כדי שיוכלו לעבוד את ה', הוא מזכיר את עבודת הקרבנות.

נמצא שהקרבנות הם עניין יסודי, ולכן כל שבת ויום טוב מתבטא בקרבנות מיוחדים לאותו היום, וגם בכל יום צריך להקריב קרבן התמיד, ואם המזבח פנוי מקריבים גם 'עולת קיץ המזבח'. אך לכאורה כל זה רק בזמן המשכן ובית המקדש, אבל בזמנינו אין לנו אפשרות להקריב קרבנות, ואם כן אין לנו שייכות לעבודת הקרבנות.

אך פשיטא, שעבודה גדולה ויסודית כזאת, אין שייך לומר שאינו שייך בזמנינו, ובהכרח שיש לנו שייכות אליו. וכבר אמרו הו"ל שהתפילה במקום קרבן, על פי הפסוק 'ונשלמה פרים שפתינו', וצריך להבין מה השייכות בין תפילה לקרבנות, והאם זהו דווקא בתפילה או גם בעוד עבודות. ובשביל זה יש להבין מה עניין הקרבן, ובה נבין איך עבודה זו שייכת לנו, ובכל פרט מחיינו.

התמיהות שבפרשה

א. 'ויקרא אל משה' – הוא לשון מיוחד שאינו מצוי. כי בכל המקומות כתוב 'ויאמר' או 'וידבר' אבל לא 'ויקרא'. וקריאה זו אינה דיבור, שהרי מיד לאחריו כתוב 'וידבר ה' אליו', אלא הוא קריאה של חיבה. ולשון זה נמצא בשלשה מקומות בלבד; במראה הסנה, בהר סיני, וכאן באוהל מועד. וצריך להבין עניינו. כמו כן יש להבין מדוע נכתב באל"ף זעירא.

ב. באופן כללי צריך להבין מה עניין הקרבנות – מה העניין לקחת בהמות, לשחוט אותם, ולשרוף אותם על גבי המזבח. כמו כן, מה עניין אכילת הקדשים, הן על ידי הכהנים והן על ידי הבעלים.

ג. הקרבנות נחלקים לשלשה מינים; הראשון – עולה, שכולו כליל לה' בלי שום אכילה של בני אדם. השני – המאות ואשמות וכדומה, שיש בהם אכילה רק לכהנים, השלישי – שלמים וכדומה, שיש בהם אכילה גם לבני אדם. ויש להבין עניינם והחילוק ביניהם.

אין הכוונה במונח 'פיוז' – שירד מ'מקום' אחד ל'מקום' אחר, אלא במונח רוחני – שירד ממהות גבוהה יותר למהות נמוכה יותר.

והיינו, שככל שהמדרגה נמוכה יותר, אזי החיות הרוחנית הזו 'מלוכש' יותר, ונראה יותר כדבר גשמי שמסתיר ומכסה את המציאות הרוחנית שבו. ולכן, בעולם הבריאה עדיין רואים לגמרי את הרוחניות, ומשם נמשכים נשמות ישראל, ובעולם היצירה שהוא עולם המלאכים כבר אין רואים לגמרי ולכן הם שואלים 'איזה מקום כבודו', ובעולם העשייה אין רואים בכלל רוחניות (וכמבואר בליקוטי מוהר"ן סימן רנ"ד, שהעיניים רואות תמיד דברים גבוהים ועליונים, אלא שאין אנו מבחינים בזה).

ובתוך עולם העשייה, יש גם כן כמה מדרגות, וככל שהמדרגה נמוכה יותר – מתכסה יותר החיות הרוחנית, ולכן ניכר פחות 'חיות' בדבר. ולכן בדומם אין רואים שום חיות (אף שבאמת בפנים יש תנועה תמידית, של מליניו חלקיקים ואטומים, ואין שום נקודה ש'עומדת'. כמו כן, הנקודה הפנימית של האטום בלתי ידועה למחקרים, כי מדובר בנקודה רוחנית).

לעומת זאת ב'צומח' רואים קצת חיות, כי יש בו תנועה של גדילה, וגם רואים בו חילוק בין אם הוא נבל או חי, ועוד יותר רואים זאת כבעל חי, שכבר יש בו הרגשות. ועוד יותר כ'מדבר' שיש בו גם שכל. והם ארבע דרגות של חיות זה למעלה מזה. כשבאמת בכל דבר יש אותיות וחיות רוחנית, אלא שככל שהוא נמוך – היא מכוסה יותר ואינה ניכרת.

להקריב קרבנות

כל ההשתלשלות הזאת נקראת בשם 'הלוואה'. כי בעצם כל החיות הרוחנית שייכת להשם יתברך, אלא שהוא 'מלווה' אותו לכל העולמות, ולכל הדומם צומח חי מדבר, כדי שיהיה להם חיות וקיום, אבל הוא מצפה לקבל זאת בחזרה. וזה מה שאומרים 'וצבא השמים לך משתחוים' ראשי תיבות 'מלווה'.

היחיד שיכול 'להחזיר' את הלוואה – הוא האדם שיש בו דעת ויש לו בחירה. והוא נמצא בגבול האמצעי, בין העולמות העליונים ששם רואים 'רוחניות', לבין המדרגות התחתונות שבעולם הזה ששם אין רואים כמעט 'חיות'. והוא יכול וצריך לקחת את המדרגות התחתונות ולהחזירם למעלה, על ידי שהוא מברר ומגלה את החיות הרוחנית שבהם.

והנה, בתחילה הצומח יונק חיות מהדומם – כי הוא צומח מהאדמה ועל ידי המים. לאחר מכן, מגיע ה'חי' ויונק חיות מהצומח, כי מאכלו הוא מהצומח. נמצא שהחיות הרוחנית של הדומם והצומח נמצא בתוך ה'חי', ואז צריך לבוא ה'מדבר' ולהעלות את כל החיות הרוחנית הזו של הדומם והצומח והמדבר כאחד – להשם יתברך.

וזה עבודת הקרבנות. כשלוקחים בהמה ושוחטים אותה לקרבן – לוקחים הפיץ שנראה שיש בו מציאות וקיום לעצמו, ובאים ושוחטים אותו להראות שאין בו כלום, אלא מעט דם והלב שזה מה שמחיה אותו [הדם מחיה את הלב, והחלב את המוח], ואת הדם והחלב מקריבים על המזבח להראות שכל החיות הזו נמשכת ממנו ית', ואז נעשה 'אשה ריח ניהוח לה' – שחזר אליו השפע, באופן של 'אמרתי ונעשה רצוני'.

לאחר שעשו פעולה זאת, כעת יכולים להבין ולגלות – שגם הבשר שמקודם היה נראה כבהמה גשמית, יש בו חיות רוחנית, וכעת יכולים לאכול אותו בקדושה, מתוך הכרה שאינו מנותק מהרוחניות, אלא יש בו

חיות רוחנית ויכולים להתקרב על ידו להשם יתברך, ולכן הבשר נעשה קדשים ואוכלים אותו בקדושה.

שלשה מיני קרבנות

והנה יש שלשה מיני קרבנות; עולה – כליל לה', הטאת ואשם – אכילה לכהנים, שלמים – אכילה לבעלים. והאופן הנכון והמתוקן הוא קרבן 'שלמים', כי באמת אין השם יתברך רוצה ש'נשחט' את העולם, אלא אדרבה, שיהיה עולם קיים ונגלה בתוכו כשהוא עדיין 'חי' את החיות הרוחנית שיש בו. ולכן, רוב קרבנות היחיד הם שלמים, וכשהביאו דמי מעשר שני לירושלים קנו מהם שלמים, וכל בהמה שנמצאת אבודה הקריבו אותה שלמים.

אלא שיש גם קרבן עולה וטאת. והיינו שכשאדם מרגיש שהוא 'תפוס' כל כך בתוך הכיסוי וההסתרה של הגשמיות, ואינו יכול בכלל לגלות מתוכו את החיות הרוחנית – צריך לפעמים לעשות פעולה של 'שחיטה', ולהתנתק מהעולם הגשמי לגמרי, רק לעשות איזה פעולה של 'כליל להשם', וזה קרבן עולה.

כמו כן, כשאדם פגם הם ושלום, ואז נאחזים בו יותר הקליפות וההסתרה, ובמצב כזה אינו יכול לאכול בקדושה – אזי מביא קרבן הטאת או אשם, ואז הכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, כי הכהן הוא כביכול 'האדם המתוקן' שיכול לאכול כראוי, ואז הבעלים שאינם יכולים לאכול כראוי מסתכל בו ולומד ממנו איך צריכים לאכול. ואז, אחר הקרבת העולה וההטאת – יכולים לחזור ולהקריב שלמים, שהם המצב המתוקן.

שאור דבש, ומלח

אמנם יש שני דברים שאי אפשר להקריב על המזבח, והם דבש ושאור. דבש הוא 'דבר מתוק' – ודבר מתוק כל העולם נמשכים אחריו, אך אי אפשר לאכול ממנו הרבה, כי זה משביע ואם ממשיכים לאכול ממנו – מקיאים, כמו שכתוב 'דבש מצאת אכול דייך, פן תשבענו והקאתו'.

וזאת משום שהוא אור גבוה מאד שאי אפשר לגלות אותו בתוך העולם. ואלו שנמשכים אחריו – מתנתקים מהעולם, לטוב או למוטב. והשאור הוא להיפך, כי הוא תוקף הכיסוי הגשמי שאי אפשר לגלות אותו, ואין כאן מקום לכאר, ויתבאר בעניין המיץ ומצה בעז"ה.

לעומת זאת, המלח מוכרח להיות בכל קרבן. כי המלח יש בו תכונה מיוחדת – שאם אין נותנים אותו, אין טעם במאכל, ואם נותנים אותו יותר מדי, אי אפשר לאכול כלל. וגם יש בו תכונה שיכול 'לשמר' ולקיים דבר לאורך זמן. וכל זה מרמז על מדת היסוד (כמבואר בדברי הרמב"ן), שהוא הכח שמחבר ומאחד בין הכח הרוחני לבין המציאות הגשמית, כמו שכתוב בזה"ק על מדת היסוד 'כי כל בשמים ובארץ' – דאחיד בשמיא וארעא. ולכן צריך לתת אותו בכל קרבן.

ויקרא אל משה

ולכן דווקא בפרשה זו נאמר 'ויקרא' מלשון חיבה וקירוב, כי פרשה זו מגלה שכל 'דיבור' ו'אמירה' אינו רק ציווי מה לעשות, אלא הדרכה כיצד לקרב כל דבר שבעולם להשם יתברך, ואזי המצוה היא מלשון 'צוותא' וכמו שאומרים 'אשר קדשנו במצוותיו', מלשון 'הרי את מקודשת לי'.

והאל"ף היא זעירא, כי כדי להתקרב צריך בתחילה להקריב את עצמו, בבחינת עולה, ואז יכול לקרב את כל הדברים שבעולם להשם יתברך.

אמר רבינו הקדוש: "רציתי שהענין שלי יתפשט בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליטא!!"

(שינוי שרפי קודש ז"ב, סימן נ"ר)

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ג'.

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע

קרבנות הוא בחינת הכירור של הניגון

עניין הקרבנות הוא בחינה זו של כירור הניגון וכמבואר בדברי מוהרנ"ת (לקוטי הלכות חו"מ הלכות אפטרופוס הלכה ג אות ז) וז"ל שם: 'כי כלל הקרבנות הוא לברר רוח האדם מרוח הבהמה בבחינת מי יודע רוח בני האדם העולה הוא למעלה ורוח הבהמה הירדת וכו', שזהו בחינת ברור קול הנגינה מהסמרא אחרא אל הקדשה, לברר הקול מאוירא דעלמא ולעשות נגינים דקדשה להתקשר על ידי זה לה' יתברך, כמוכן בדברי אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה בהתורה קחו מזמרת הארץ בכליכם וכו' בסימן סג בלקוטי תניינא ובכמה מקומות.

ובהמשך דבריו שם: 'כי עקר ברור הקול בשלמות הוא בחינת הקרבן שבא מבהמה שיש לה קול אבל הוא קול בהמה, ועל ידי שעולה לקרבן מבררין הקול מבהמה לאדם מבחינת עכו"ם לישראל, מבחינת חזנים ומנגנים רשעים למנגנים פשרים וצדיקים'.

כל רועה יש לו ניגון מיוחד

והנה מוהרנ"ת מציין להמבואר בליקוטי מוהר"ן (תניינא סימן סג) וז"ל שם: 'דע, כי כל רועה ורועה יש לו נגון מיוחד לפי העשבים ולפי המקום שהוא רועה שם, כי כל בהמה ובהמה יש לה עשב מיוחד, שהיא צריכה לאכלו. גם אינו רועה תמיד במקום אחד. ולפי העשבים והמקום שרועה שם, פן יש לו נגון. כי כל עשב ועשב יש לו שירה שאומר, שזה בחינת פרק שירה, ומשירת העשבים נעשה נגון של הרועה. וזה סוד

עניינא דיומא ||| עניין ד' פרשיות ופורים על פי תורה זו

פורים הוא הכנה לפסח

הנה מובא בליקוטי מוהר"ן (תניינא, סימן עד): 'אחר פורים קורין פרשת פרה, שהיא הכנה לפסח. כי פרשת פרה קורין, כדי שיהיו נזהרין לפתור מטמאת מות, כדי שיהיו טהורין לעשות הפסח. ובתהלה הוא בחינת פור, כי פורים על שם הפר (אסתר ט, ועין בבגנות האריו"ל בסוד הפיל פור ובסוד פרה אדמה). ואחר כך נעשה פרה, כי גם פורים הוא בודאי הלוד ודרך לפסח. וזהו בחינת (שיר השירים, ה): "שפתותיו שושנים נטפות מור עבר". שפתותיו זה בחינת פסח פה סח (במוצא). שושנה היא אסתר, (במוצא בזהר הקדוש ובכתבי האריו"ל, ושושנה גימטריא אסתר). נטפות מור עבר זה בחינת מרדכי מר דרור (תלין קלט), לשון חרות, בחינת חרות של פסח. ועל פן צדוק של פורים מרמו בפסח, בפסוק (שמות כ"ג): "שבעת ימים תאכל מצות באשר צויתך למועד הדש האביב, כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם". ממצרים ולא יראו פני ריקם ראשי תבות פורים, כי פורים הוא דרך לפסח, שיהיו יכולים להיות נזהרין מהמין: (ופסק באמצע הענין ולא גלה יותר). כי בתהלה היו כל ההתהלות מפסח, ועל פן כל המצוות הם זכר ליציאת מצרים. ועכשו, (ולא סים).

ומבואר שפורים הוא הכנה לפסח שעיי"ז יכולים להיות נזהרין מהמין, וכן עיי"ז נפתח הדיבור, וכל זה הוא בחינת המבואר במאמר

מה שכתוב (שם ד): 'ותלד עדה את יכל, הוא היה אבי ישב אהל ומקנה ושם אחיו יוכל, הוא היה אבי כל תפיש פנור ועונב'. כי תכף בשהיה בעולם רועה מקנה, היה תכף בלי זמר פנ"ל. ועל פן דוד המלך, עליו השלום, שהיה "ידע נגון" (שמואל א ט"ז), על פן היה רועה (שם) פנ"ל. (גם מצינו באבות העולם בלם, שהיו רועי מקנה). וזה בחינת (ישעיה כ"ד): "מקנף הארץ זמרת שמענו", הינו שזמירות ונגונים יוצאים מקנף הארץ, כי על ידי העשבים הגדלים בארץ נעשה נגון פנ"ל. ועל ידי שהרועה יודע הנגון, על ידי זה הוא נותן פה בהעשבים, ואזי יש לבהמות לאכל. וזה בחינת (שיר השירים ב) "הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע", הינו שהנצנים גדלים בארץ על ידי הזמר והנגון השיף להם פנ"ל. נמצא שעל ידי הזמר והנגון שהרועה יודע, הוא נותן פה בעשבים, ויש מרעה לבהמות, יעו"ש עוד אריכות ככל זה.

שירת הלויים

ומובן מכל זה שעיקר בחי' הבהמיות הוא בבחי' "רוח", כי כל העולם הזה הוא בחי' הבהמיות, ועיקר העוה"ז הוא רק הרוח והדמיון שבזה, ועל כן צריך לעשות מזה ניגון דקדושה שזה בחי' הניגון של הרועה, וזה עצמו בחינת הקרבן, ועל כן חלק נכבד מהקרבן היה השיר, וכמבואר שם בדברי מוהרנ"ת בהמשך דבריו (כאות ח) שזה עניין שירת הלויים: 'כי בשעת עבודה צריכין הלויים לעסוק בשיר וזמרה לברר הקול נגינה דקדשה, שזהו עקר בחינת הקרבן פנ"ל'.

הזה שהעיקר הוא לזכות לתיקון הניגון דקדושה, ולהינצל מבחינת מנגן רשע, וכ"ז שייך בפסח וקודם לכן בפורים.

עניין המין ומצה

והנה עניין פסח מבואר באריכות בדברי מוהרנ"ת (לקוטי הלכות, הלכות אפטרופוס הלכה ג אות ג), ונביא חלק מדבריו שם וז"ל שם: 'כי תחלוק שבין המין למצה הוא רק מה שהמין בנפיקה ומצה נאפית מיד בשנתנו מים על העפה ואין מניחים אותה לעלות בנפיקה, הינו שהמין שולט בו האויר והרוח הרבה על ידי שמשתיין אותו שעל ידי זה עולה בנפיקה שהוא על ידי האויר והרוח. אבל מצה אופין מיד ואין מניחין שישלט בו האויר והרוח שיעלה בנפיקה, כי האויר והרוח הוא בחינת הקול כי כל הקולות הם על ידי האויר פידוע ועל פן עכשו בפסח בשעת יציאת מצרים שאנו צריכין לצאת מפלכות הרשעה שעקר התקון על ידי הכנעת קול הסמרא אחרא, ולהעלות קול דקדשה פנ"ל. על פן אסור עלינו עתה לאכל המין חם ושלום, כי אנו צריכין לשמר את העפה מהמין שלא תשלט שם האויר והרוח של העולם שמשם תוצאות הקול שלא ננדבך עדין מטמאת וזקמת מצרים, כי הגאלה היתה שלא על ידינו כי אם באתערותא דלעלא לבד, במוצא, כי עדין לא קבלנו את התורה ועל פן עתה אנו צריכין לשמר העפה מאד מאויר העולם שאינו מנדבך עדין שמשם הקול דסמרא אחרא שזהו העקר שאנו צריכין לתקן

עתה פנ"ל, על פן צריכין להזרה מהמין מאד בכל יראה ובל ימצא מהמת ששם נאחז ביותר אור העולם שלא נדבד עדין שעל ידי זה העסק מתהפצת פנ"ל.

כי עקר תקון קול הנגינה הוא על ידי עסק התורה שבעל פה בליה, כמו שמוכר שם ועתה עדין לא קבלנו את התורה ואין בידינו לתקן ולנבד הקול בעצמנו רק מן השמים המל עלינו והשמיענו הקול דקדשה על ידי משה רבנו, דהינו כל הנבואות שנבא לנו במצרים שמשם קול הנגינה דקדשה פנ"ל שעל ידי זה היתה הנאולה פנ"ל, אבל מהמת שעדין לא קבלנו את התורה ולא זכינו בעצמנו עדין לנבד ולקרר את האויר בשלמות שמשם כל הקולות, על פן עתה אנו צריכין לשמר עצמנו מהמין מאד מהמת שיש בו שלימת אויר העולם שלא נדבד עדין פנ"ל רק אנו צריכין לאכל מצה שאנו שומרים אותה מאד שלא תשלט בה אויר העולם, רק תקף בשבא מים על העסק אופין אותה מיד. ועל ידי זה שאנו שומרים את המצה ואין מניחין אויר העולם לשלט בה על ידי זה אנו בורחין מכל וכל מאויר דהאי עלמא שיש שם אהיות הקול דסמרא אהרא, רק אנו זוכין לקול נגינה דקדשה שחם שיר והלל נגון וזמרה לה' יתברך שעל ידי זה היתה עקר הנאולה, כמו שכתוב: השיר יהיה לכם קליל התקדש ה' פנ"ל.

ענין עליו דברים הרבה

ובהמשך דבריו שם (אות ד): וזה שנקרא הפצה להם עני שעונין עליו דברים הרבה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, הינו קולות דקדשה שאנו עונין על הפצה בפסח, כי מהמת שאנו שומרין אותה מאויר דהאי עלמא שמשם אהיות הקולות דסמרא אהרא על ידי זה אנו זוכין לענות עליו דברים הרבה, הינו קולות דקדשה, הינו בהינתן הלל ונגון דקדשה, כי פשוה נפל זה קם וכנ"ל, כי עתה בפסח הוא תהלת התקרות ישראל לאביהם שבשמים, ועקר ההתקרות והדבקות של איש הישראלי לה' יתברך הוא על ידי קול נגון דקדשה פידוע גדל מעלת הנגינה לכל מי שרוצה לדבק את עצמו בה' יתברך, כי הנגינה יש לה פה גדול להמשיך את האדם לה' יתברך. ועל פן לעתיד לבוא שאז יהיה עקר ההתקרות והדבקות לה' יתברך שזה יהיה עקר הקבול שבר, אז יתער שיר ונגונא בעלמא, כמו שאיתא בזהר וכמו שכתוב, תבואי תשורי מראש אמנה. וכמבאר בפסוקים רבים, כי עקר ההתקרות והדבקות הוא על ידי קול נגינה וכמוכן בדברי אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה בכמה מקומות, ובפרט בהמעשה משבעה פעמליך של יום השלישי ויום הרביעי ויום הששי מגדל עצם מעלת הנגינה וכמבאר עוד בשיחותינו הקדושות. על פן עתה בפסח שאנו צריכין עתה להתקרב לה' יתברך, על פן אנו צריכין לתקן קול הנגינה

ולשמר עצמנו מקול נגון דסמרא אהרא, על פן צריכין לזהר מהמין ולאכל מצה וכנ"ל.

בפורים מתחיל להאיר הניגון דקדושה להכניע בחינת המנגן הרשע

ועל פי כל זה מוכן שזהו בחינת פורים שהוא הכנה לפסח, כי המן הוא עיקר בחינת המנגן הרשע, כי ליכא דידע לישנא בישא כחמן, ועיקר בחינת המנגן רשע הוא בבחי' הבעל לשון הרע וכומוכן כמאמר מה שהביא ע"ז רבינו"ל מעניין הציפורים שמכפרים על בעל לשון הרע, כי זה עיקר בחי' הניגון דסמ"א שהוא הניגון של ההסתכלות על כל דבר בבחי' של רע, ומרדכי ואסתר הם בחי' הכניעתו ע"י הניגון דקדושה כי הם מגלים שגם בתוך כל התגברות הניגון של הרשע, גם שם נמצא השי"ת, שזה בחי' הכירור והתיקון שנעשה ע"י תורה שבעל פה בליה, שבוה מגלים שגם בכל בחינות לילה וחושך, גם שם יכולים להתקרב להשי"ת, וממילא אין ניוקים מבחי' המנגן הרשע, וזהו בחי' הארת מרדכי ואסתר שמאירים לנו בחינה זו שהשי"ת איתנו תמיד גם בעומק הגלות וההסתרה, וממילא מתבטל בחי' הניגון דסמרא אהרא.

המגילה היא בחינת הניגון דקדושה

וזהו בחי' קריאת המגילה שהוא בחי' ניגון דקדושה בבחי' קריאתה זו הלילא' (מגילה יד ע"א), כי המגילה היא הניגון הקדוש שמגלה איך שכל הטבע הכל השגחה, ואיך גם בתוקף ההסתרה והצרה, כבר שם התחיל פתח הישועה.

כהנים ולויים מבטלים עבודתם לשמוע מקרא מגילה

והנה כתב מוהרנ"ת (ליקוטי הלכות, הלכות אפטרופוס הלכה ג אות ח): וזהו בחינת פהנים בעבודתן ולויים בשירן וזמרון וישראל במעמדן. כי בשעת עבודה צריכין הלוויים לעסק בשיר וזמרה לברך הקול נגינה דקדשה, שזהו עקר בחינת הקרבן פנ"ל. וזהו בחינת ישראל במעמדן שהיו עוסקים אז בתורה כדי להמשיך ולקשר וליחד הקול עם הדבור שזה עקר שלמות תקון הקול, בשמקשרין הקול אל הדבור, הינו אל דברי התורה פנ"ל.

וכזה מובאר היטב מה שאמרו חז"ל (מסכת מגילה ג.) כהנים בעבודתן ולויים בדוכנן וישראל במעמדן כולן מבטלין עבודתן ובאין לשמוע מקרא מגילה, כי המגילה היא עיקר בחי' הניגון דקדושה שמגלה את אלקותו יתברך גם בעומק עומק הגלות, וע"כ מבטלים מהעבודה ומהשיר שכל זה הוא בחי' תיקון הניגון דקדושה, ומבטלים הכל בשביל קריאת המגילה שהיא בחי' שלימות הניגון דקדושה.

השיעורים הקבועים לשבת זיקרא ולשבוע צו

יום	חודש אדר ב'	הדף היומי מסכת חולין	משה ברורה עמוד היומי דרשו'	ליקוטי מוהר"ן ח"ב	ליקוטי הלכות חלק 1	העמוד היומי בזה"ק זוהר חדש
ז	ט	קט	חזרה	מב.	נב	צ:
א	י	קי	שסג, יג-טו	מב:	נג	צא.
ב	יא	קיא	שסג, טז-כב	מג.	נד	צא:
ג	יב	קיב	שסג, כג-כה	מג:	נה	צב.
ד	יג	קיג	שסג, כו	מד.	נו	צב:
ה	יד	קיד	שסג, כז	מד:	נז	צג.
ו	טו	קטו	חזרה	מה.	נח	צג:
התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ג.						

זכורות שיעורים ובהי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא בפרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות שיעורים מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר בל')	

דע מה שתשיב' – תשובות ל'מקורב' הטרי!

מעמדו של רבי נחמן מברסלב אצל חסידי ברסלב

– המשך המאמר משבוע שעבר –

אותו כל זה, כי כל מלאך יש לו תמונת אותיות א' ב' משונה מחבירו לפי מידתו וערכו ומאיזה עולם הוא, והמשכיל יבין.

וגם הראה לי בספר הנ"ל כמה שמות מלאכים, ואמר לי ממש שעל ידי שמות אלו ידע הבעל שם טוב בכל חודש ניסן בכל שנה איזה ממונים ממנים על העולם, בכדי לידע איך להתנהג עמו ועל ידו. ושאלתי אותו: ולמה בראש חודש ניסן, והשיב: מפני שהוא ראש השנה למלכים.

ובעל התניא כתב⁶: 'כי נודע מה שהעיד הרב המגיד דמעזריטש ז"ל עליו [על הבעל שם טוב ז"ל], שאם היה בימי התנאים היה פלאי, ממויחדים שבתנאים, כי רוב תנאים בבריאיה, כי משנה ביצירה והתנא בעל משנה מבריאיה, ולו היתה נשמה מאצילות כמו המיוחדים שבתנאים.'

וידועה גם כן אגרתו המופלאה של הבעל שם טוב לגיסו רבי גרשון מקיטוב⁷ שבה סיפר לו על עליות נשמה שעשה, ובין היתר על עליית נשמה שעשה בראש השנה תק"ז להיכלו של משיח ודברים מופלאים שנתגלו לו שם.

כמו כן הרמח"ל הוא מסוג אותם אנשי פלא, בחור שזכה בגיל עשרים לגילוי שמימי של מוגידים שגילו לו את סוד ההנהגה והגאולה⁸, המגיד אף ציוה עליו לכתוב חיבור חדש שנקרא 'זוהר תניינא', ואת ענינו ביאר הרמח"ל באגרתו הידועה לזקן מקובלי דורו, רבי בנימין הכהן⁹, שהזוהר שחיבר רבי שמעון בר יוחאי הוכן לגאולה ולהצמיה קרן לבית ישראל, אולם הסטרא אחרא חזרה וסתמה הארה זו, עד שבא האריז"ל וניתן לו משמים לפרש את ענין הזוהר של רשב"י ולהשלים את ההארה הראשונה, 'זעתה ברצות ה' להיטיב לעמו, רצה לגלות עוד אורה חדשה מבהינת הזוהר גם כן... והוא בחסדו בחר ב'י¹⁰.

גם הגר"א מוילנא היה תופעה פלאית כזו, שמש שזרחת פעם בכמה דורות, כפי שידוע לנו מכתביו ומפי תלמידיו על גדולתו המופלאה בתורה בנגלה ובנסתר בהיקף ועומק שלא נראה כמוהו דורות רבים, וכן אנו יודעים מעט על השגותיו המופלאות ברוח הקודש ממה שסיפר תלמידו הנאמן רבי חיים מוואלוז'ין בהקדמתו לספרא דצניעותא, דברים ששמע בעצמו מפיו הקדוש או ראה בכתביו.

וכזה היה גם הבעל שם טוב הקדוש, שזכה להשגות מופלאות ברוח הקודש וגילוי אליהו, ואף שלא נשארו לנו ממנו כתבים מסודרים בנגלה ובנסתר, מכל מקום אנו יודעים מפי תלמידיו על דברים מופלאים ביותר שזכה להם, כגון מה שכתב רבי יעקב יוסף מפולנאה ז"ל¹ בספרו תולדות יעקב יוסף² שהבעל שם טוב קיבל תורה מפי אחיה השילוני, רבו של אליהו הנביא³.

והמגיד ממעזריטש ז"ל⁴ סיפר לתלמידו רבי שלמה מלוצק ז"ל⁵: 'שהיה לו [לבעל שם טוב] גילוי אליהו ועוד מדרגות גבוהות מאד, והתחיל לרמוז מהות מדרגות גילוי אליהו, וכמה בחינות יש בזה גבוה מעל גבוה.'

ועוד סיפר רבי שלמה הנ"ל: 'זפעם אחת שמעתי מפיו הקדוש ממש שהבעל שם טוב זללה"ה למד אתו שיחת עופות ושיחת דקלים וכו'. וגם למד עמו סודות שמות הקדושים ויהודים, וגם ספר מעיין ההכמה [מיוחס למשה רבינו] לימד אותו ואמר לו פירוש על כל תיבה. וגם הראה לי בספר 'דזיאל' [ספר עמוק וסתום מאד, יש אומרים שהוא הספר שנתן הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון בגן עדן] אותיות וכתב מלאכים, ואמר לי שלימד

¹ היה רב בכמה ערים, והתקרב בגיל מבוגר לבעל שם טוב, חיבר כמה ספרים חשובים בתורת החסידות, תולדות יעקב יוסף, בן פורת יוסף, צפנת פענח, כתונת פסים.

² פרשת בלק אות ג.

³ ז"ל שם: 'אחיה השילוני, שקיבל ממושה רבינו ע"ה, והיה מיוצאי מצרים, ואחר כך מבית דינו של דוד המלך ע"ה, והיה רבו של אליהו הנביא, ורבו של מורי זללה"ה. ומקורו של ה'תולדות' שאחיה השילוני היה רבו של הבעל של טוב, הוא ממכתב שכתב לו הבעל שם טוב עצמו (נדפס בספר מכתבים מהבעל שם טוב ותלמידיו מאת י. ליינער, ווארשא תרפ"ג, מכתב מז) בזה הלשון:

'ג' מקץ תקי"ב מעזיבו. כבוד הרב החסיד וכו' מוריניו יעקב יוסף הכהן ג"י מק"פ פולנאה וכו'. והצדק את כבוד תורתו כי הבטחתי לגלות לו באיזה יום ובאיזה שנה נתגלה אלי מורי ורבי אחיה השילוני, ועתה בא העת לגלותו. אני ביום מלאת לי כ"ז שנה, ביום י"ח אלול בשנת תפ"ד בעיר אקופ, בחצות הלילה נתגלה אלי (מורי ורבי אחיה השילוני), הלימוד הראשון היה פרשת בראשית, וכאשר גמרנו התורה הקדושה עד לעיני כל ישראל הייתי בן ל"ז שנה, ונגלית'.

⁴ אחד ממובחרי תלמידי הבעל שם טוב, היה מהרכבים הידועים בדורו קודם שהתקרב לבעל שם טוב, ולאחר פטירת הבעל שם טוב המשיך את דרכו בהפצת תורת החסידות, והוא עצמו היה קדוש עליון וזכה להעמיד תלמידים שהאירו את העולם כולו באור התורה והחסידות, כדוגמת רבי אלימלך מליז'ענסק ואחיו רבי זושא ז"ל, האחים רבי שמעלקי ורבי פנחס הורביץ ז"ל, רבי שניאור זלמן מלאדי ז"ל בעל התניא, רבי לוי יצחק מברדיטשוב ז"ל, ועוד תלמידים גדולים רבים.

⁵ בעל ספר 'דברת שלמה', מוכא בהקדמת ספר 'מגיד דבריו ליעקב', תורתו של המגיד ממעזריטש שנכתבה על ידי תלמידו רבי שלמה מלוצק הנ"ל.

⁶ מאמרים הקצרים ערך 'צדיקים'.

⁷ נדפסה לראשונה בסוף ספר בן פורת יוסף לרבי יעקב יוסף מפולנאה ז"ל. ואגב, אגרת זו היא מוסמכת ביותר, ומקובל על כל גדולי החסידות וכן להבדיל על החוקרים, שיצאה מתחת יד הבעל שם טוב, ועד היום קיימת האגרת המקורית בהתימת יד הבעל שם טוב.

⁸ כל ענין המגיד נכתב על ידי הרמח"ל עצמו באגרתו לזקן מקובלי דורו רבי בנימין כהן, אגרות הרמח"ל הוצאת מכון רמח"ל אגרת טו.

⁹ שם.

¹⁰ ראה עוד בפתיחה לחיבורו של הרמח"ל 'זוהר תניינא' שנתר בדיניו, מה שנאמר לרמח"ל מפי אליהו הנביא, אברהם אבינו, ומשה רבינו: 'זהו אליהו נביאה מהימנא אתי, פתח ואמר [לרמח"ל]: ר' ר', זכאה חולקך דכלהו רזין עלאין מתגלין לך, ולית דאתגניז מקרך, דכל תרעין סתימין מתפתחין לגבך ודאי. זכאה חולקך דאיילתא [השכינה] לא עאלת קמי מלאכ מיומא דאתחרכ כי מקדשא כמה דעאלת השתא בנינך, בר כומנא אחרא בימי רשב"י בוצינא קדישא. 'זהמשכילים יזהירו כוהר הרקיע', אלין רשב"י וחרוהי, אבל 'זהמשכילים' תרין, חד רשב"י בוצינא קדישא, וחד אנת חסידא קדישא, לאסגא שאר חבריא וכו', דכלא מלה חדא, דא שירותא ודא סיומא וכו'. ובשעתא דתסני חכמתא בעלמא דתיב 'כי מלאה הארץ דעה' וגו', יהון כלחו ישראל טעמין ביה טעמא, כל חד לפום חילא דיליה וכו'. כגוונא דא, זהר דא יהא כליל משישים רבוא נשמתין דישראל ודאי, וכל חד וחד ישבח חולקיה, ואנת תהא כליל לכלהו'.

תלמידו רבי יקותיאל גורדון ז"ל כתב לאחד ממכריו בווינא על איש האלקים הרמח"ל, וכך תיאר את דמותו¹¹: 'כי יש כאן בחור אחד רך בשנים בן כ"ג שנים, קדוש יאמר לו, הרי הוא מורי ורבי בוצינא קדישא איש אלקים וכו' כבוד הרב משה חי לוצאטו, והנה ב' שנים וחצי שנתגלה לו מגיד מלאך קדוש ונורא, והיה מגלה לו סודות נפלאות, אך גם קודם לכן כשהיה בן י"ד שנים היה יודע כל כתבי האר"י בעל פה והיה נחבא אחריו הכלים וכו'. והרי שמונה חדשים שנתגלה לו מלאך קדוש ונורא ומסר לו הרבה סודות וכמה דברים להוריד הישיבה של מעלה בכחם, וצויה לו בהסכמת הקב"ה ושכינתא לחבר ספר הזוהר שקראוהו מן שמיא 'זוהר תניינא', לתיקון גדול הידוע אצלנו וכו', ולפעמים שבא מט"ט שר הגדול וגם רעיא מהימנא, אברהם סבא, ורב המנונא סבא, ולפעמים מלכא משיחא ואדם קדמאה וכו'. והוא יודע כל הגלגולים והתיקונים של כל אדם, חכמת היד ופרצוף, כלל הענין, אין דבר נעלם ממנו' וכו'.

כאשר התגלגלה אגרת זו לרבי משה האגני ולעוד מגדולי הדור השדו את הרמח"ל שהוא בעל דמיון, או גרוע מכך, מכת השבתאות, והתחילה מלחמה נוראה כנגדו, שהוכילה בסופו של דבר לגניזת החיבור 'זוהר תניינא' שכתב הרמח"ל יחד עם עוד חיבורים רבים שכתב בנסתר, ונידונו 'מיעוטן' בשריפה ורובן בקבורה¹². גם כאן אנו רואים כמה היה קשה להם לעכל שבן דורם יזכה למדרגות עצומות כאלו שאינם לפי ערך הדור כלל.

וכמוכן שהפלא הגדול העולה על כולנה הוא רבי שמעון בר יוחאי, שזכה לגלות בעולם את סודות התורה ולחבר את ספר הזוהר ותיקוני זוהר שכולל את כל הסודות. והגם שרבי שמעון היה בדור של תנאים שכולם קדושי עליונים, מכל מקום אנו מוצאים גם אצלו דברים שאינם לפי ערך הדור כלל, ודי להזכיר את דבריו הנוראים של רשב"י שהעיד על עצמו באדרא רבא¹³ שהוא רואה עתה מה שלא ראה אדם מיום שעלה משה רבינו לקבל תורה בלוחות שניות, וכתב על כך האר"י ל"ל¹⁴: 'ואחר כך בזמן האדרא רבא, עלה [רבי שמעון] לאותה מדרגה תחתונה שהיה בה משה רבינו ע"ה בזמן לוחות שניות'.

ובהשמות הזוהר¹⁵ אמר רבי שמעון על עצמו שהוא צדיק הדור שעליו עומד העולם, ועליו נאמר 'צדיק יסוד עולם'.

ורבי חייל תלמידו אמר עליו¹⁶ בבהירות גמורה: 'לאו רבי שמעון כשאר בני נשא, דכלהו קמיה כשאר נביאי לקמי משה'.

כלומר, כשם שאנו צריכים להבדיל בין קודש לקודש ובין נבואת משה לשאר הנביאים, כך אנו צריכים להבדיל בין מדרגת והשגת רבי שמעון לעומת שאר החכמים, שהוא בכחינת מעלת משה לגבי שאר הנביאים.

והא אברהם סבא חסידא אתי, פתח ואמר, ר' ר', זכאה חולקין וכו', רשב"י בשירותא ואנת בסיומא'.

והא רעיא מהימנא אתי, פתח וואמר, ר' ר', במלכא משיחא כתיב ונחה עליו וכו' וכו', רשב"י בשירותא ואנת בסיומא תתקפון בזהר דא, לפום הילא דאתוסף לעילא. דהא בקדמיתא זהר אתעביד לפום גלותא, ולזמנא דא לפום פורקנא, וכנונא דאתקף זהר לעילא, הכי יתקפון זהר דילכון לתתא'.

¹¹ אגרות רמח"ל אגרת ו.

¹² אגרות רמח"ל אגרת קסא.

¹³ פרשת נשא דף קלב, ב.

¹⁴ שער הגלגולים הקדמה לו.

¹⁵ בראשית רנה, א.

¹⁶ בזוהר האוינו רחצ, א.

וכן בזוהר אחרי מות (סא, א) משווים את אופן גילוייו של הרשב"י לבחינת הנבואה של משה רבינו, ונאמר שם:

'וקודשא בריך הוא יהיב האי לבוצינא קדישא רבי שמעון, ועוד, דסליק ליה לעילא לעילא, בגין כך כל מלוי באתגלייא אתמרו, ולא אתכסיין, עליה כתיב 'פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות'.

ובזוהר חדש פרשת כי תצא אמר עליו רבי יהודה:

'זכאה נפשיה דבר יוחאי, דקודשא בריך הוא עביד עמיה נסין, ואיהו גזיר, וקודשא בריך הוא מקיים. ועתיד למהוי רישא לצדיקייא דיתבי בגנתא דעדן. ויקבל אפי שכינתא, ויהמי לקודשא בריך הוא, וישתעשע עם צדיקייא, ויימא להו, באו נשתחוו ונכרעה ונכרעה לפני ה' עושנו'.

וכל אלו הם רק ממקצת שבמקצת משבחי רבי שמעון הנזכרים בזוהר, שמהם אנו למדים שרבי שמעון היה נשמה פלאית שלא לפי ערך הדור כלל, הגם שמדובר בדור של תנאים, וזכה למעלות והשגות שאין דומה להם, עד כדי כך שהיחס בינו לבין שאר החכמים במדרגת החכמה, הוא כהיחס שבין משה רבינו לשאר הנביאים במדרגת הנבואה, ושהוא עתיד להיות ראש לצדיקים בגן עדן.

ואם יקשה בעיניך כיצד יתכן מהלך כזה שמופיעים בדורות מאוחרים צדיקים בעלי נשמות והשגות גבוהות יותר מצדיקים בדורות קודמים, הבט נא וראה בדברי האר"י¹⁷ שהאריך לבאר ענין זה, וביאר שעל אף שהמהלך הכללי הוא שהדורות יורדים והולכים, מכל מקום לגבי כמה יחידים מגולה במשך הדורות לא חלה אותה ירידה, ונתן לזה כמה טעמים, מדוע לפעמים נשמות גדולות שלא לפי ערך הדור כלל יורדות בדור שפל, וסיים בזה הלשון:

'ולכן אל תתמה אם בדורות הללו תמצא צדיקים גדולים, כי אפשר שיהיו נשמות עצומות עד מאד בתכלית, יותר מכמה ראשונים וכו'. ואף על פי שבגמרא אמרו 'וכי אפשר דרא' וכו', היינו בכללות הדור, אבל באנשים רשומים אפשר דאפשר דרא, וכל שכן בדורותינו זה עתה שהוא דרא בתראי, וצריך לגלות בו חכמת האמת כדי שיבא המשיח כמו שכתוב בתיקונים שבזכות הזוהר יתגלה מלכא משיחא (כלומר, ולכן הקדוש ברוך הוא מוריד לעולם בדורות הללו נשמות גדולות מאד כדי שיגלו לנו את סודות התורה שבזכותם תבוא הגאולה) וכו', ודברים אלו נכוחים למבין ולכל מי שירצה להודות על האמת ולהעמיק הענין'.

וכן כתב רבי אברהם שמהה מאמציסלאב¹⁸ בהקדמתו לזוהר חדש רות על רבנו הגר"א, וזה לשונו:

'הגם שכתבתי למעלה שהדורות מתקלקלין והולכין, וכן הלבבות מתמעטין כמאמרם ז"ל (עירובין נג, א), מכל מקום לא נפלות היא עניין רבנו הגדול ז"ל (הגאון מוויילנא) אשר מימות רבנן סבוראי והגאונים ז"ל לא קם אשכול גדול כמותו, איש אשר הכל בו (סוטה מז, ב), כי כבר לימדנו רבנו הקדוש האר"י ז"ל שזה רק על כלל הדור, אבל יחיד בדור אפשר שיושפע בדור אחרון נשמה גבוה מאוד אשר לא היה דוגמתו גם בהרבה דורות לפניו, לתיקון דורו ודורות הבאים'.

המשך יבוא בשבוע הבא אי"ה.

¹⁷ בספר הגלגולים פרק לב.

¹⁸ בן אחיו של הגר"ה מוואלוז'ין.

אוהבים להראות את החולשות שלהם, ולא אוהבים להיראות חלשים. נהיך מאנשים שעושים מזה פרנסה, ומוכנים לשלם את המחיר של ה'בזיון'...]

* * *

החולשה מעמידה אותנו בעמדת 'נצרך'. ואדם לא אוהב להרגיש נצרך. אנו מתפללים 'ואל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם'. לא רוצים להיות מושא לרחמים, ולכן מעדיפים להיראות כמי שאיננו זקוק לכך.

וזה נכון – כלפי כל העולם. אבל לא נכון – כלפי כתובת אחת. כשאנחנו עומדים לפני השם יתברך, אנחנו גם מנסים לעשות 'שרירים', ולהראות את עצמנו חזקים, הויך מנקודה פה ונקודה שם. אבל הויך מזה – הכל בסדר 'ברוך השם'.

וזה כל כך חבל, שאם זה לא היה עצוב זה היה מאד מצחיק. זה לא נעשה בכוונה, אלא מרוב ההרגל להראות את החלקים היפים שבנו, ולהסתיר את החולשות – אנו עושים את זה גם במקום הזה.

כמו הסיפור על בעל חוב ששאל את חברו מה לעשות עם הנושים הרבים, והלה יעיץ לו שיעשה עצמו 'משוגע' וכך יעזבו אותו. הוא אכן עשה כך, וזה עבד מצויין. וגם כשהגיע אותו חבר בעצמו לגבות את חובו הוא השתמש בעצה הזאת, עד שהלה דפק לו על הראש, ואמר לו: הלו, לי אתה לא יכול לעשות הצגות, אני זה שנתתי לך את הרעיון...

* * *

החולשות לא נועדו כדי לברוח מהם, אלא כדי 'להישאר' שם, ולהביא אותם כמו שהם לפני השם יתברך, ולומר לו: 'אבא, אני חלש'. זהו, זה הכל.

אתה יודע איזה 'גל של רחמים' אתה תרגיש במקום הזה? פתאום תרגיש איך שכל סדק וכל פינה שנמצאים בחולשה שלך – מתמלאים ברחמים, אהבה וחמלה, שמעולם לא הוויית, ותגלה איך שהחולשה בעצמה היא הכלי הנהדר ביותר שקבלת מעורך.

נכון, לא צריך להראות את זה לאחרים, וגם לא צריך 'להתעסק' בזה כל היום. אבל פעם בשנה, כשמוגיע פורים 'תפשוט את היד', בתנועה כזאת של 'זה מה שאני – חלש וחסר אונים', ואז תרגיש איך שהרחמים האינ-סופיים 'שוטפים' אותך, ואתה תצא משם 'חזק' ו'אהוב' כפי שלא היית מימך.

ואז, כשתתגעגע לכך – תעשה לך 'פורים קטן' פעם בשבוע, או פעם ביום, ותנצל כל חולשה שיש לך – כדי להפוך דרכה לחזק יותר, לא בצורה של מלחמה או בריחה, אלא בצורה של 'פשיטת יד', וכל הפושט יד, בלי חכמות ובלי פוזות, נותנים לו .

חלש? אל תברח!!

אתה מרגיש חלש לפעמים?

אם לא – תאלץ להמתין לחיזוק הבא. אם כן – יש לי סוד לגלות לך.

* * *

בעולם יש יצורים 'חזקים' ויש יצורים 'חלשים'. יתוש הוא יצור חלש, ופיל הוא יצור חזק, זאת עובדה, ואף אחד לא מנסה להתווכח על זה או לשנות את זה.

זה לא אומר שהיצור החלש הוא 'פוחד' מהיצור החזק, לפעמים הוא דווקא יכול להתגבר עליו, וכמו שאמרו חז"ל 'אימת חלש על גיבור', אבל סוף סוף – הוא החלש, והוא הגיבור.

שונה מכולם הוא האדם. האדם מטבעו הוא יצור חלש, אולי החלש ביותר. לא רק בגוף, אלא גם ובעיקר בנפש. הנפש שלו כל כך רגישה וכל כך חלשה וחסרת אונים. והוא מתמודד כל הזמן עם מצבים של חולשה – זמניים או קבועים.

ולמרבה הפלא – הוא היחיד שמתבייש בזה, ומנסה להסתיר את החולשות שלו, ולהראות עצמו חזק, גיבור ומושלם. רוב בני אדם לא

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

* * *

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור גליון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, והשיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

* * *

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדויים, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!